

HEYKƏLƏTƏ

Valideynlərimizə dediyimiz "Allah sənini isti nəfəsini bizdən əsirgəməsin" arzusu hər zaman ən gözəl arzuların əvvəlində gəlir. Bəzi insanlara isə həyat o arzunu diləməyə macal vermir. Çünki həyata gələndən isti nəfəsini duymadığı atası daş heykələ dönür. Hər zaman ata qoxusunun, ata nəvəzisinin necəliyini düşünərək yaşa dolar atası daşa dönənlər. Daş heykəlin kölgəsinə sığınıb için-için ağladığı həyata küsər şəhid övladları. Dilinin əzbəri olar "Heykəl atam, əyil öpüm üzündən" sözləri. Ancaq heç zaman o əllər ata boynunu qucaqlaya bilməz. Leylanın əlləri kimi daş məzarına uzana qalar. Hər dəfə atasızlığın yükü bir qədər artır. Kiminsə dedi ki "Ata" sözü qəlbini yarasına basılan duz kimi qəlbini göynədir. O ağrını Leyla belə dilə gətirdi.

Mən bu illər ərzində heç zaman atasızlığımın qəlbimdəki yanğını dilə gətirməmişəm. Mən "Ata" kəlməsini deyə bilmirdim. Məktəbli olduğum zamanlarda kitablarda yazılan "Ata" sözü mənim üçün könül dağı idi. Hər zaman ata haqqında inşaların yarımcı qalır. Elə atamın ömrü kimi. Natamam inşaların üç nəqti mənim göz yaşlarım olurdu. Hər kəs yazdığı inşanı müəlliməyə verəndə mən o vərəqləri atamın məzarı üstünə qoyurdum. Hər dəfə atama küsgünlüyüm artırdı. Həyat məni dayaqsız savurduğu kimi o günahsız ağ kağızları da küləklər məzardan məzara çirpirdi. Beləcə ata həsrətini susub, 20 yaşından həyatın ən sərt sınaqları ilə sınıyan anamın qoynuna sığınaraq böyüdüm.

Sizə bir şəkil haqqında danışmaq istəyirəm. Atamla dostunun bir şəkili var idi. Mən həmin şəkile baxanda, sən demə, atamın dostuna gözümü zilləyib baxmışam. Bir dəfə cəsarətimi toplayıb anamdan atamın hansı olduğunu soruşdum. Aldığım cavab məni yerlə-yeksan etdi. Sən demə, illər uzunu mən atamı tanımamışam. Günlərlə özümə gələ bilmədim, yadıma düşdükcə ağladım. Mən atamı niyə tanımıram?-sualını verərək özümü qınadım. Bu hadisə məni çox sarsıtmışdı. İndiyə kimi bu hadisəni heç kimin yanında danışmamışam. Şəkillərdən tanımışam atamı. Şəkillərdən sevmişəm qəhrəmanımı. Qəlbimin dərinliklərində ata adlı sızıltı var, ata adlı yaram var mənim. Mən atamı heç cürə gözümde canlandıra bilmirəm, çünki onun üzünü görməmişəm. Atamla bağlı ən böyük arzum, istəyim bilirsiniz nədir? Bir dəfə yuxumda görürəm. Bir dəfə atam yuxuma gəldi, onunla nə danışa bildim, nə də qucaqlaya bildim. Yuxuda da uzaqdan baxdım. Gözümün qabağından oyan-buyana getdi. Mən atama yuxuda da toxuna bilmədim. İki gün mən o yuxunun təsirindən çıxıb bilmədim.

Əvvəllər atam haqqında danışmaq çox çətin idi. Heç vaxt bu barədə danışmırdım. Düzdür, indi

də həm mənə, həm də anama bu dərdimizi dilə gətirmək çətinidir. Biz heç vaxt göz yaşlarımızı bir-birimizə göstərməmişik. Mən üzümə deyirəm anam sizinlə o otaqda sakit səsle danışdı. Mən isə bu fədakar qadının fədakarlığı qarşısında yenə için-için ağlayırdım.

Biraz da nənəmdən deyim sizə. Mən balaca olandan nə vaxt Şəhidlər xiyabanına gərdəkdikse nənəmi atamın qəbir daşından qopara bilməzdik. Nənəmin dedi ki, laylalar, ağıllar körpəlikdən həsrət nəgməmə dönüb. Bir də nənəm həmişə atamın məzarı önündə üzümə deyir ki, qəder qəder öpərdi ki, sanki atam öpürmüş kimi hiss etdirməyə çalışırdı. Ancaq...

Mən təxminən 25 yaşına kimi atamı ziyarətə gedəndə dilə gəlib ağlamamışam. Həmişə göz yaşlarımı ürəyimə axıtmışam. Gecələr yorğanı başıma çəkib ağlamışam. Amma indi atam üçün ağlamaq mənə qürur verir. Həqiqətən də mən fəxr edirəm ki, şəhid Əbdül kimi bir igidin qızıyam.

Atamın şəklini uşaqlıqdan divarda görmüşəm. Həmişə deyirdim ki, gəlin köçəndə atamın şəklinin altında duracam. Sanki o mənə yola salmış kimi çıxacam ata evimdən. (Bu anlar xəyalımda canlandıqca ürəyim göyüm-göyüm göynədi.) Çox qəribədir bilirsiniz. Ancaq mən buna şükür edirəm ki, o arzum gerçək oldu. Atamın şəkili məni yola saldı.

Üzünü görmədiyim atamın adını ilk övladına verən gün mən ana olduğum halda balaca Əbdülə "Ata" dedim. Ata həsrətini onunla dindirməyə çalışdım. O qəder ağırlıdır ki atasızlıq. Atam yadıma düşəndə üç uşaq anası olan Leyla yox, sanki bir körpə,

kövrək uşaq oluram. Atam mənim sağalmaz yaramdır.

Bu dünyaya gələn bəzi insanlar sanki vətən üçün doğulurlar. Həmin insanlardan biri də Mahmudov Əbdül Qəhrəman oğludur. O, 2 aprel 1973-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Cəlilkənd kəndində dünyaya göz açıb. Qəhrəman və Səməyə Mahmudovların ilk övladı olan Əbdüldən sonra iki qardaşı da dünyaya gəlib.

Əbdül uşaqlıqdan anasının çəkdiyi zəhməti görərək böyüyüb. Anası ilə yanaşı Ləyla nənəsi də onun və qardaşlarının qayğısına qalıb. Erken yaşlarında ailəsinin bütün yükünü öz çiyinlərində daşıyıb.

Əbdül Mahmudov 1980-ci ildə Şərur rayon Cəlil Məmmədquluzadə adına Cəlilkənd tam orta məktəbində təhsil almağa başlayıb. Məktəbə qədəm qoyduğu ilk gün onun həyat yolları Sədaqət xanımın kəsişib. O zamanlar eyni sınıfta təhsil almağa başlayan məktəblilər bilməzdilər ki, gələcəkdə biri vətən dərindən, biri də həyat dərindən ən böyük imtahanı keçəcəklər. Əbdül VIII sinfi bitirdikdən sonra Şərur Texniki Peşə məktəbində dülgerlik ixtisasında təhsil alıb. Zəhmətkeş oğul qardaşlarının qayğısını sanki bir ata kimi çəkib.

Məktəbli həyatları birlikdə keçən, həyatı birlikdə dərk etməyə başlayan Əbdül və Sədaqət daha bir önəmli qərar veriblər. Onlar 6 fevral 1992-ci ildə ailə həyatı qurublar. Xoşbəxt bir ömür yaşamaq arzusu ilə qurulan ailənin ömrü cəmi səkkiz ay olub. Əbdülün qısa ömrü Sədaqət xanımın sonsuz həsrətinin səbəbi olub.

Əbdül Mahmudov 18 may 1992-ci ildə vətənə xidmət borcu-

nu yerinə yetirmək üçün müddətli həqiqi hərbi xidmətə yollanıb. Naxçıvan şəhərində yerləşən N saylı hərbi hissədə xidmətə başlayıb. Bir dəfə ailəsi ilə görüşə gəldiyində ata olacağını öyrənib. Nənəsini həddindən çox sevən Əbdül "Əgər qızım olsa adını Leyla qoyacam. İstəyirəm nənəmin adını övladım yaşatsın" deyib. Ancaq onun bu arzusuna çatmağa ömrü yetməyib. Sentyabrın əvvəlində Sədərək rayonunda yerləşən N saylı hərbi hissəyə göndərilib. Düşmənin hədəf aldığı Sədərək rayonunun müdafiəsində dayanan Əbdül 18 sentyabr 1992-ci ildə düşmənin snayper atəşi ilə kürəyindən vurulub. Daha bir vətən oğlu vətən səngərindən cənnətə yol alıb.

Əbdül Mahmudovun həyat yoldaşı Sədaqət xanım:

-Həmin gün ürəyim üstündə sanki ağır bir yük var idi. Axşamüstü su gətirmək üçün qaçıdan çıxanda mənə doğru irəliləyən qərənfilə bürünmüş bir maşın gördüm. Bir anda nə baş verdiyini anlamadım. Əlim bir anda boşaldı. Əbdülün şəhid xəbərini vermədən şəhid tabutunu gətirdilər. Qəfil gələn tabutu gördüyümdə o acının ağırlığına ürəyim tab etmədi. Özümə gəldiyimdə şəhid yarımın buza dönmüş cismini gördüm. Həyatımın ən çətin vidasını etmək məcburiyyətində qaldım. 18 sentyabrda hər şey bir göz qırpmında baş verdi. Elə həmin gecə Şərur Şə-

hidlər xiyabanında Əbdül əbədiyətə uğurlandı. Ondan sonra həyatım dəyişdi. O gün ürəyimdə hiss etdiyim ağırlıq günbəgün daha da artıdı. Tənhalığın ağuşuna atıldım. Məni həyata bağlayan isə Əbdülün yeganə əmanətinə can vermək istəyi idi. Əbdülün arzularını onsuz həyata keçirmək ağır və dözülməz idi. Bu dünyaya atasız gələn körpələrdən biri də mənim payıma düşdü. 8 fevral 1993-cü ildə qızım dünyaya göz açdı. Əbdülün arzuları kimi Leyla nənənin adını körpəyə qoydum. Leyla körpə əlləri ilə əlimi tutdu. Mən də onun üçün həyatın əllərindən möhkəm yapışdım. Övladım üçün bütün çətinliklərə sinə gərdim. Onun ata həsrətinə məlhəm olmasam da atasız olduğumu ətrafda hiss etdirməməyə çalışdım. Gündüzlər dərdsiz görünüb, gecələr dərdimizlə baş-baş qaldıq. Biz birlikdə böyüdüük.

Əbdül Mahmudovun atası və anası həyatdan köçüblər. Qardaşının övladı Əbdülün adını daşıyır. Əbdülün yeganə əmanəti Leyla da üç oğul övladından ilkine atasının adını əmanət edib.

Şəhidlər əbədiyyətdə əbədiyaşadılar. Ancaq bu dünyada şəhidlərin adlarının yaşaması üçün ailələrinin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Bu gün Sədaqət xanım və Leyla xanım qəhrəman şəhidimizin unudulmaması üçün çalışır. Budur sədaqət.

ŞƏHİD ƏBDÜL

*Ayrılıq ağrısı heç həffləmir,
Ruhu da, cismi də gümansız qoyur.
Əbdül, yoxluğunla sınıyan kəslər,
Quru nəfəsinə ehtiyac duyur.*

*Köksünə al qanın axan Sədərək,
Düşməne hər zaman oldu mənəmə.
Elə sən kimi igid oğullar,
Canını hədiyyə verdi vətənə.*

*Sevgisi sənənlə dəfn olan yarın,
Gənc yaşda büründü qara örpəyə.
Dünyaya atasız doğulan Leyla,
Daim həsrət qaldı səni görməyə.*

*Həsrətin ağrısı təzə-təzə qaldı,
İllər ovutmadı şəhid dərini.
Nəçə nəçə oğullar örnək götürdü,
Əbdül, qəlbindəki vətən sevgini.*

*Bu sevgi əsalət, inam, ehtiram,
Bir də ehtişamın özüdür, şəhid.
İgidlər oylağı Şərur torpağı,
Fəda olanlara çox oldu şahid.*